

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ

ОП «Мова і література (японська)»

Принцип формування тем

Для курсової роботи доцільно використовувати формулу: одне мовне / текстове явище + один обмежений матеріал (корпус, твір, платформа) + один сучасний дослідницький ракурс + конкретний результат.

Наприклад:

не:

«Штучний інтелект і переклад японської мови»,

а:

«Переклад японських фразеологізмів системами машинного перекладу: типологія семантичних помилок».

не:

«Цифровий японський дискурс»,

а:

«Омонімія як засіб мовної креативності в молодіжному японськомовному цифровому дискурсі».

Або, якщо потрібен конкретний ресурс:

«Омонімія як засіб мовної креативності в японськомовній комунікації соціальної мережі X».

не:

«Молодіжний сленг у японській мові»,

а:

«Лексико-прагматичні особливості молодіжного сленгу в сучасній японськомовній цифровій комунікації».

I. Оновлені класичні та академічні напрями

1. Міфологічні образи 《古事記》 (Коджікі) у японському класичному тексті: семантична трансформація та культурна пам'ять (на матеріалі обраного сюжету).

2. Лексико-прагматичні особливості молодіжного сленгу (wakamono-kotoba) в японськомовній цифровій комунікації: на матеріалі соціальних мереж.
3. Граматичні та графічні інновації в японськомовній інтернет-комунікації: скорочення (gyakugo), омофонія та цифрові мовні коди.
4. Синтаксичні моделі емпізи в романі Нацуме Сосекі 《坊っちゃん》 (Ботчан): функціонування та анотування текстової вибірки.
5. Стратегії відтворення японських 四字熟語 (йоджіджюкуго) українською мовою: традиційний і машинний переклад.
6. Мовні засоби конструювання жіночого мовлення (joseigo) в сучасній японській жіночій прозі: прагматичний і соціокультурний аспекти.
7. Неологізація японської термінології робототехніки та електромобільності в умовах технологічних трансформацій: лексико-семантичний аспект.
8. Цифрова гейміфікація як засіб формування лексичної та ієрогліфічної компетентності під час вивчення японської мови.
9. Стратегії відтворення японської звуконаслідувальної лексики (ономатопе: giseigo / gitaigo) українською мовою: традиційний і машинний переклад.
10. Лінгводидактичний потенціал цифрових засобів корекції у процесі формування фонетичної компетентності на початковому етапі вивчення японської мови.
11. Семантика сезонної лексики в японській класичній поезії: функціонування кіго (季語) на матеріалі вибраних хайку Мацуо Башьō.
12. Концепти природи й мінливості світу в японській класичній літературі: лексико-семантичний аналіз фрагментів 《方丈記》 («Записки з келії»).
13. Мовні засоби вираження внутрішнього стану персонажа в японській класичній прозі: на матеріалі вибраного твору.
14. Функціонування системи особових займенників у сучасній японській художній прозі: гендерний, віковий і соціальний аспекти.
15. Семантичні та прагматичні особливості японських прислів'їв (ことわざ): проблеми тлумачення і перекладу українською мовою.

II. Японська мова в цифровій комунікації та новітніх віртуальних медіа

16. Каомоджі (顔文字) та емоджі (絵文字) як засоби вираження прагматичного смислу в японськомовній цифровій комунікації.
17. Цифрова графічна гра та візуальна омофонія в японських соціальних мережах (на матеріалі <назва мережі>).
18. Японсько-англійське перемикування кодів (gairaigo) у цифровій комунікації молодіжної геймерської спільноти.
19. Мовні механізми створення мемів у японськомовному цифровому середовищі (X / Nico Nico Douga).
20. Прагматичні стратегії ввічливості в японськомовній онлайн-комунікації: на матеріалі чатів підтримки та електронної комерції.
21. Мовний портрет і стримінговий ідіолект VTuber-ів: прагматичні засоби конструювання віртуальної ідентичності (на матеріалі agency Hololive або Nijisanji).
22. Етикет і прагматика «цифрового кейго» у діловому листуванні через корпоративні месенджери (Slack, Chatwork, LINE Works).
23. Функціонування «спрощеної японської мови» (やさしい日本語 / Yasashii Nihongo) у цифрових оповіщеннях та інструкціях для іноземців: лінгвопрагматичний аналіз.
24. Комунікативні функції кінцевих часток у японськомовному спілкуванні в соціальній мережі X: прагматичний аналіз малої вибірки.
25. Лексико-прагматичні особливості японськомовних коментарів під відео на YouTube: стратегії підтримки, критики та конфлікту.
26. Мовні засоби вираження емоцій у японськомовних дописах і коментарях TikTok: взаємодія тексту, емоджі та хештегів.
27. Скорочення й оказіональні словотворення в японськомовній комунікації користувачів Discord: лексико-семантичний аспект.
28. Хештег як засіб структурування та оцінювання інформації в японських соціальних мережах: лінгвопрагматичний аналіз.
29. Особливості японськомовної комунікації у фанатських онлайн-спільнотах: мовні маркери належності до групи.
30. Стратегії мовленнєвої самопрезентації в японських профілях соціальних мереж: лексичні, графічні та прагматичні засоби.
31. Комунікативні особливості японських коротких відео: взаємодія усного мовлення, субтитрів і візуального контексту.

III. Соціолінгвістика та сучасні мовні трансформації

32. Гендерно-нейтральні тенденції в сучасній японській мові: трансформація займенників та уникнення гендерно маркованого мовлення (joseigo/danseigo) у публічному дискурсі.
33. Маркетинговий потенціал «катакана-ейго» (wasei-eigo): лінгвістичний аналіз позиціонування брендів у японському цифровому середовищі.
34. Регіональні діалекти як засіб конструювання ідентичності в сучасному японському медіадискурсі: на матеріалі кансайського діалекту.
35. Трансформація форм звертання в сучасній японській мові: функціонування суфіксів -san, -kun, -chan і виключення суфікса в цифровій комунікації.
36. Вікова варіативність японського мовлення: зіставлення лексичних і прагматичних особливостей мовлення молоді та старшого покоління.
37. Мовні засоби конструювання професійної ідентичності в японському корпоративному дискурсі.
38. Соціолінгвістичні особливості японської мови іноземців: сприйняття акценту, помилок і нестандартних мовних форм японськими адресатами.
39. Фемінітиви, назви професій і гендерна репрезентація в сучасному японському публічному дискурсі.

IV. Штучний інтелект і переклад

40. Культурно маркована японська лексика в машинному перекладі українською мовою: типологія перекладацьких помилок.
41. Переклад японської «рольової мови» (yakuwarigo) системами генеративного штучного інтелекту: можливості та обмеження.
42. Переклад японських ідіом та фразеологізмів (kanuōku) людиною і системами машинного перекладу: порівняльний аналіз.
43. Стратегії відтворення японських етнокультурних реалій генеративними системами штучного інтелекту: на матеріалі сучасної художньої прози.
44. Відтворення японських форм ввічливості генеративними системами штучного інтелекту в українському перекладі: типові помилки та способи їх корекції.

45. Переклад японських речень із нульовим підметом системами штучного інтелекту: проблема відновлення референта.
46. Контекстуальна неоднозначність японської мови в машинному перекладі: на матеріалі омонімів і багатозначних лексем.
47. Генерування японськомовних діалогів системами штучного інтелекту: аналіз природності, граматичної правильності та прагматичної відповідності.
48. Переклад японської діалектної лексики генеративними системами штучного інтелекту: можливості та обмеження.
49. Збереження індивідуального стилю персонажа в перекладі японської художньої прози системами штучного інтелекту.
50. Машинний переклад японських новинних заголовків українською мовою: проблема компресії, імпліцитності та відновлення контексту.
51. Постредагування машинного перекладу з японської мови українською: розроблення типології помилок і алгоритму редакторської корекції.

V. Корпусна та цифрова лінгвістика

52. Мінікорпус японської ономотопеї (giseigo/gitaigo): принципи добору, класифікації та лінгвістичного анотування.
53. Корпусний аналіз модальних кінцевих часток (ne, yo, wa, zo, ze) у сучасному японському цифровому дискурсі.
54. Мовні засоби оцінності в японських онлайн-відгуках: корпусний аналіз малої вибірки (на матеріалі Amazon Japan).
55. Неологізми сучасної японської мови в цифрових медіа: створення та аналіз тематичної бази даних.
56. Мінікорпус японських молодіжних скорочень: принципи укладання, тематична класифікація та семантичне анотування.
57. Корпусний аналіз сполучуваності японських дієслів емоційного стану в сучасному публіцистичному дискурсі.
58. Частотність і функціонування запозичень у японському ІТ-дискурсі: корпусний аналіз малої текстової вибірки.
59. Мовні засоби вираження позитивної та негативної оцінки в японських онлайн-відгуках про готелі й туристичні послуги.

60. Створення тематичного мінікорпусу японських рекламних слоганів: структурні, лексичні та прагматичні характеристики.

61. Корпусний аналіз уживання конструкцій припущення らしい, ようだ, みたいだ у сучасній японській цифровій комунікації.

VI. Класичний текст як дані та цифрова спадщина

62. Класичний японський текст як структуровані дані: досвід лінгвістичного анотування фрагментів 《源氏物語》 (Повість про Генджі).

63. Ключові естетико-філософські поняття (mono no aware, wabi-sabi, giri, ninjō) у японському класичному тексті: семантичні контексти та принципи цифрового анотування.

64. Паралельні синтаксичні та поетичні конструкції в японській класичній поезії (вака / хайку): структурна класифікація та анотування вибірки.

65. Цифрове анотування сезонних образів у японській класичній поезії: створення тематичної бази даних.

66. Імена, титули та форми звертання в 《源氏物語》 («Повісті про Генджі»): принципи структурного й соціолінгвістичного анотування.

67. Мовна репрезентація простору в японському класичному щоденниковому тексті: картографування топонімів і маршрутів персонажів.

68. Цифрова репрезентація японської каліграфічної спадщини: співвідношення графічної форми, читання та семантики ієрогліфів.

VII. Мультимодальність, локалізація та креативні індустрії

69. Вербальні та візуальні засоби конструювання персонажа в японському аніме:

мультимодальний аналіз (на матеріалі фільмів <наприклад, Макото Шінкая або Хаяо Міядзакі>).

70. Мультимодальна семіотика кольору й елементів традиційного вбрання в японському екранному дискурсі: на матеріалі фільму 《...》.

71. Субтитри як форма міжкультурної комунікації: передавання японських культурних реалій українською мовою в кінематографі.
72. Лінгвокультурна адаптація відеоігор: специфіка локалізації українських ігрових франшиз для японського ринку (на матеріалі «...»).
73. Стратегії перекладу японських графічних еквівалентів звуків (ономатопеї) у цифровій манзі та вебтунах (Webtoons) українською мовою.
74. Переклад японського анімаційного кіно українською мовою: аналіз дубляжу та відтворення «рольового мовлення» (yakuwarigo).
75. Рольове мовлення персонажів різного віку й соціального статусу в японському аніме: лексико-прагматичний аналіз.
76. Передавання японських форм звертання й суфіксів ввічливості в українських субтитрах до аніме.
77. Локалізація гумору та мовної гри в японських відеоіграх українською мовою: перекладацькі стратегії та втрати.
78. Взаємодія шрифту, кольору й ономатопеї в японській манзі: мультимодальний аналіз вибраного твору.
79. Переклад назв атак, здібностей і предметів у японських відеоіграх: лексико-семантичні та локалізаційні стратегії.
80. Мовні засоби конструювання образу героя й антагоніста в японському аніме: порівняльний аналіз рольового мовлення.
81. Аудіовізуальний переклад японських пісень в аніме: співвідношення змісту, ритму та культурної адаптації.

VIII. Японсько-українська міжмовна та міжкультурна комунікація

82. Передавання українських культурних та топонімічних реалій японською мовою в цифрових медіа.
83. Трансформація іншомовних власних назв за допомогою катакани в японській цифровій комунікації: фонетичні та графічні стратегії.
84. Японські запозичення з англійської мови (gairaigo / wasei-eigo) у сучасному технологічному та ІТ-дискурсі: способи адаптації.

85. Репрезентація українського воєнно-політичного дискурсу в японських медіа (NHK, Asahi Shimbun): фреймовий аналіз та відтворення реалій.
86. Прямий і опосередкований (через англійську-медіатора) переклад японської сучасної прози українською: порівняльний аналіз семантичних втрат.
87. Стратегії відтворення української воєнної поезії та прози японською мовою: проблеми адаптації етнокультурних реалій.
88. Термінологічна адаптація оборонної та геополітичної лексики в українсько-японських офіційних документах і дипломатичних заявах.
89. Японськомовна репрезентація української культури на офіційних туристичних вебресурсах: лексико-прагматичний аналіз.
90. Передавання українських антропонімів і топонімів японською мовою: зіставлення офіційної та медійної практики.
91. Образ України в сучасних японських цифрових медіа: лінгвокультурний аналіз ключових номінацій і метафор.
92. Стратегії перекладу назв українських страв, традицій і свят японською мовою в туристичному та медійному дискурсах.

IX. Прагматика довіри, маніпуляція та цифровий медіадискурс

93. Мовні засоби вираження недовіри та контекстуальності (honne / tatemae, kuuki wo uomu) в японській цифровій рекламі.
94. Лінгвістичні засоби переконання та формальної ввічливості в рекламних текстах японських соціальних мереж.
95. Мовні маркери оцінності та сенсаційності в новинних заголовках цифрових медіа (на матеріалі Yahoo! Japan News).
96. Мовні маркери достовірності й невпевненості в японськомовних новинах: функціонування конструкцій застереження та посилення на джерело.

X. Цифрові технології у процесі викладання японської мови

97. Можливості чат-ботів на основі штучного інтелекту для формування японськомовної лексичної та граматичної компетентностей.

98. Цифрові застосунки для опанування японської вимови: порівняльний аналіз навчальних можливостей.

99. Мультимодальний навчальний контент (манга / аніме / короткі відео) у засвоєнні японської ієрогліфіки.

100. Використання генеративного штучного інтелекту для розвитку японськомовної діалогічної компетентності студентів: дидактичні можливості.